

3.4 Komitetas pritaria 5 straipsniui, kuris leidžia teigiamus veiksmus. Tačiau ši nuostata neturėtų kelti pavojaus pagrindiniams paslaugų, kurias vyrams ir moterims tiekia viešosios tarnybos ir NVO, sektoriams, tokiems kaip vienos lyties būstai socialiai nuskriaustiems asmenims ar prieglaudos moterims, patyrusioms buitinę ar kitokios formos prievartą.

3.5 Komitetas pritaria dialogo su nevyriausybinėmis organizacijomis nuostatai. Tačiau ši nuostata turi garantuoti reguliarių kontaktą su organizuota pilietine visuomene.

3.6 Priėmus direktyvą, informacija ir viešumas bus gyvybiškai svarbūs siekiant užtikrinti, kad vartotojai žinotų savo teises, o prekių ir paslaugų teikėjai suprastų savo įsipareigojimus.

Briuselis, 2004 m. birželio 3 d.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto

pirmininkas

Roger BRIESCH

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui — Skatinti technologijas ilgalaikiai plėtrai: Europos Sąjungos veiksmų planas ekotechnologijų naudai

(COM(2004) 38 galutinis)

(2004/C 241/14)

2004 metų sausio 28 dieną Komisija, vadovaudamasi Europos Bendrijos steigimo sutarties 262 straipsniu, nusprendė paprašyti Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto pateikti nuomonę dėl: „Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui — Skatinti technologijas ilgalaikės plėtrai: Europos Sąjungos veiksmų planas ekotechnologijų naudai“.

Specializuotas skyrius „Žemės ūkis, kaimo plėtra, aplinka“, atsakingas už Komiteto darbų šiuo klausimu parengimą, 2004 m. gegužės 6 d. priėmė šią nuomonę (pranešėjas p. p. BUFFETAUT).

409-oje plenarinėje sesijoje, vykusioje 2004 m. birželio 2-3 d. (2004 m. birželio 2 d. posėdis) Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas 177 balsais „už“, 1 balsui „prieš“ bei 5 susilaikius, priėmė šią nuomonę.

1. Įžanga

1.1 Šis pranešimas įsiterpia į Komisijos neįstatyminių dokumentų „tradiciją“, nustatydamas iniciatyvų, priimtų šioje srityje, bei ateities politinių perspektyvų vietą. Jis tam tikru laipsniu nustato Komisijos išvados ekotechnologijų klausimų ribas.

1.2 Pranešimas iš karto perkelia šią išvadą į strateginę perspektyvą dėl ilgalaikės plėtros bei Lisabonos strategijos ir primena nuo šiol gerai žinomą pasakymą, kad Komisija nori padaryti iš Europos Sąjungos „pačią konkurentiškiausią ir dinamiškiausią žinių ekonomiką pasaulyje, sugebančią pasiekti ilgalaikį ekonomikos augimą, lydimą kiekybinio ir kokybinio užimtumo pagerėjimo ir didesnės socialinės sanglaudos“.

1.3 Išdėsčius šį priminimą, nuo šiol tapusį ritualiniu, iškyla realus klausimas: kokie yra šio veiksmų plano ekotechnologijų naudai (VPET) tikslai?

Komisija, siekdama galutinio tikslo – sumažinti spaudimą mūsų gamtiniams ištekliams, pagerinti Europos gyventojų gyvenimo kokybę ir sudaryti palankias sąlygas ekonomikos augimui, suformuluoja tris tikslus:

— pašalinti kliūtis išnaudoti visą ekotechnologijų potencialą;

— stengtis pasiekti, kad ES vaidintų pirmaujančią vaidmenį ekotechnologijų kūrimo ir naudojimo;

— mobilizuoti visus, dalyvaujančius siekiant šių tikslų.

Siekdama galutinio tikslo – sumažinti spaudimą mūsų gamtiniams ištekliams, pagerinti Europos gyventojų gyvenimo kokybę ir sudaryti palankias sąlygas ekonomikos augimui.

1.4 Komisija mano, kad dabar yra tinkamas metas šiam planui atsirasti, tačiau kokia forma ir plėtojant kokius konkrečius veiksmus? Atsakymai į šiuos du klausimus ir sudaro šį dokumentą.

2. Pagrindinis veiksmų plano turinys

2.1 Parengti veiksmų planą

2.1.1 Pirmiausia komisija pateikia tam tikrą skaičių situacijų įvertinimų, kurie turi tapti privalomomis veiksmų plano rengimo kryptimis:

- potencialo ekotechnologijų skatinimui egzistavimas;
- nepakankamas jų panaudojimas;
- kryptingo ir efektyvaus skatinimo svarba siekiant priimti ir vystyti šias ekotechnologijas;
- būtinybė išryškinti ilgalaikės rinkų evoliucijos perspektyvas siekiant suteikti galimybę investuoti į ekotechnologijas;
- būtinybė koordinuoti ir palengvinti pasikeitimą geromis praktikomis;
- būtinybė sukurti palankią aplinką tiems, kurie kuria, išgyja ir naudoja ekotechnologijas;
- pripažinimas, kad ekotechnologijų įdiegimas ir plėtra yra darbas vidutiniam ir ilgam laikotarpiui.

2.2 Veikti

Komisija siūlo tris dideles veiklos sritis:

- pereiti nuo mokslinių tyrimų prie rinkų;
- gerinti rinkos sąlygas;
- veikti pasauliniame lygyje.

2.2.1 Pereiti nuo mokslinių tyrimų prie rinkų

2.2.1.1 Komisija primygtinai siūlo plėtoti ir kryptingai nukreipti mokslinius tyrimus, ypač naudojantis BEI ir BERD finansavimais, turint tikslą pereiti į komercines praktikas.

2.2.1.2 Komisija ketina skatinti technologines platformas daug žadančioms ekotechnologijoms, kurios visų pirma siektų didinti mokslinių tyrimų efektyvumą, mobilizuoti lėšas, numatyti valstybinio ir privataus sektoriaus partnerystę, pagerinti technologijų perdavimą besivystančioms šalims.

2.2.1.3 Pagaliau komisija pageidauja gerinti ekotechnologijų išbandymą ir normalizavimą.

2.2.2 Gerinti rinkos sąlygas

2.2.2.1 Komisija išdėsto rinkos pagerinimo sąlygas investavimo, ekonominių kliūčių pašalinimo, valstybinių rinkų ekonominio svorio įtakos, pilietinės visuomenės mobilizavimo klausimais.

2.2.3 Veikti pasauliniame lygyje

2.2.3.1 Europos ambicijos ekotechnologijų klausimu neapsiriboja senuoju žemynu. Komisija mano, kad Europos Sąjunga privalo aktyviai veikti skatindama ilgalaikę plėtrą pasauliniu lygiu.

2.2.3.2 Komisija ketina plėtoti partnerystę su besivystančiomis šalimis ir aktyviai įsitraukti į Johannesburgo viršūnių susitikime priimtų iniciatyvų ekotechnologijų klausimais įgyvendinimą.

3. Koordinavimas ir kontrolė

3.1 Veiksmų plano parengimas numato jo įgyvendinimo kontrolę. Komisija numato šiam tikslui panaudoti įvairius instrumentus: dvi metų ataskaitą, Europos ekotechnologijų komitetą, koordinavimą, informaciją apie geriausias praktikas ir t.t.

4. Bendri pastebėjimai

4.1 Komitetas taip pat atsižvelgia į pramonės pasikeitimų konsultacinės komisijos pateiktus komentarus ir patarimus (pranešėjas: ponis SIRKEINEN, antrasis pranešėjas: M. REICHEL).

4.2 Pagal apibrėžimą ekotechnologijų sritis yra labai plati. Ekotechnologijos gali turėti tikslą ilgai naudoti natūralius išteklius, sumažinti aplinkai daromą žalą arba jos išvengti, plėtoti alternatyvius energijos šaltinius, prisijungti prie integruotos gaminių politikos ir t.t. Kaip tą jau pabrėžė EESRK⁽¹⁾, yra labai svarbu, kad ekotechnologijų terminas neapsiribotų „Savomis“ technologijomis. Nuolatinis paslaugų teikimo procesų ir būdų gerinimas siekiant sumažinti neigiamas pasekmes aplinkai, moksliniai tyrimai, atnaujinama profesinė kompetencija ir plėtra numatant gerinti tradicines technologijas bei įjungti jas į aplinkosauginę dimensiją taip pat priklauso prie veiksmų, turinčių tikslą vystyti ekotechnologijas, todėl tai turi būti skatinama. Ekologiškos technikos efektyvumo matas įvertinamas pagal jo palankų poveikį aplinkai, o ne pagal technologijos apibrėžimą a priori kaip apie ekologiškai „nekalną“.

4.3 Labai didelė veiksmų plano rizika yra veiksmų išsklaidymas ir su tuo susijęs lėšų išskaidymas. Vienas iš pagrindinių sėkmės garantijų tokioje situacijoje turėtų būti prioritetų nustatymas, pastangų susisteminimas pagal svarbą įvertinant ne tik ekotechnologijų efektyvumą, bet ir ekonominį gyvybingumą. Ši sąvoka beveik nepasirodė Komisijos dokumentuose. Tačiau ji turi didelę praktinę svarbą, nes negalima užmiršti, kad ilgalaikę plėtrą remiasi į tris ramsčius: ekonominę plėtrą, aplinkos ir natūralių išteklių apsaugą ir žmonių socialinę suklestėjimą.

⁽¹⁾ Žiūr. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl „Komisijos komunikato: Veiksmų plano parengimas ekotechnologijų naudai“, COM(2003) 131, OL C 32, 2004 2 5, psl. 39-44, (CESE 1390/03).

4.4 Aplinkosauginės technologijos visada taikomos tik tuomet, jeigu jų diegimas duoda tiesioginės naudos arba jeigu to reikalauja įstatymų nuostatos. Kadangi laisva rinka pati savaime nevykdo visų visuotinai pripažintų etinių, socialinių ir aplinkos apsaugos politinių tikslų, įstatymų leidėjas jau nuo seno privalėjo sukurti atitinkamą teisinį pagrindą. Faktiškai tai atsisipindi iš dalies aukštesnės įmonės ekonominės sąnaudos, kurios visgi gali būti makroekonomiškai visiškai pagrįstos. Nustatydamas įstatyminių pagrindą įstatymų leidėjas turėtų atsižvelgti į aukštą ekonomikos ir mokslo inovacinę galią ir apibrėžti tikslus, o ne tikslams pasiekti būtinas technologijas ar būtinus žingsnius. Augantis papildomų realizavimo galimybių, remiantis papildomų socialinių ir aplinkos kriterijų laikymusi, supratimas yra svarbi veiksmų plano ir Europos ekonomikos konkurencingumo stiprinimo varomoji jėga.

4.5 Veiksmų plano sėkmei ne mažiau svarbus patekimo į rinką ir rinkos sąlygų aspektas. Be tvirtos ir konkurencingos rinkos negalima tikėtis aplinkosauginių technologijų užtikrintos tolesnės plėtros. Veiksmingos aplinkosauginės technologijos dėl neinternalizuotų sąnaudų ekologijai ir iš dalies dėl šių technologijų išvystymo lygio bei nepakankamo jų patekimo į rinką dažnai negali būti gaminamos palankia kaina ir todėl yra mažiau lanksčios bei brangesnės nei kitos, ne tokios ekologiškos ir iš dalies subsidijuojamos technologijos. Taigi kalbama apie lengvatas aplinkos apsaugos politikai neprieštaraujantiems ir pasiteisinusiems procesams ar atitinkamų aplinkosauginių technologijų plėtrai (paskolos, subsidijos, mokestinės lengvatos), siekiant remti bei palengvinti jų patekimą į rinką, ar tokios rinkos kūrimą, dirbtinai nepalaikant visiškai nerentabilių aplinkosauginių technologijų. Siekiant glaudesnių veiksmų ir įsitikinimo, kad paskatos diegti aplinkosaugines technologijas susilauktų pritarimo, turi būti atliktas tam tikras klasifikavimas ar hierarchinis skirstymas: rizikos kapitalas pradinėje pakopoje, „klasikinės“ paskolos vystymo pakopoje, mokestinės paskatos įtvirtinant pozicijas rinkoje ar kitos mokestinės priemonės, atitinkančios žalingų aplinkai procesų sąnaudų ekologijai internalizavimą.

4.6 Šiame kontekste yra būtinos paramos ar atitinkamai įbauginimo priemonės, teisės aktai ir reglamentai, taip pat svarbu atsižvelgti ir į ekonominę bei socialinę realybę ir vengti rinkos iškraipymų. Aplinkosauginės technologijos negali būti nei neįkandama prabanga nei neigiamai veikti konkurenciją toleruojant produktus ir paslaugas iš ekonomikos regionų, kurie netaiko panašių normų. Tai taip pat pabrėžia ir Komisija. Visų informacijos priemonių ir bendros pilietinės visuomenės ir viešosios nuomonės mobilizavimas aplinkosauginių technologijų labai be deramo realių sąlygų ir ekonominio pagrįstumo paisymo būtų bergdžias dalykas. Siekiant viešosios nuomonės palaikymo, be kita ko, turėtų būti paisoma, kad piliečius ir vartotojus taip pat sieja ir darbo santykiai; jeigu senų technologijų būtina atsakyti remiantis ilgalaikės plėtros reikalavimais, rekomenduojama iš anksto nustatyti socialinės pertvarkos sąlygas ir sąnaudas.

4.7 Pagaliau reikia pabrėžti, kad yra būtina visiška sanglauda tarp įvairių Europos Sąjungos įgyvendinamų politikų siekiant išvengti, kad jos neprieštarautų viena kitai. Vadinasi būtų nenaudinga apibrėžti politiką ilgalaikės plėtros klausimu, jeigu ji prieštarautų Europos Sąjungos politikai PPO arba rinkų liberalizavimo atžvilgiu. Šiuo atžvilgiu, yra būtinybė debatams šiuo klausimu PPO bei tvirta pozicija prieš prekių ir paslaugų priėmimą- nepriklausomai nuo jų kilmės- kurie neprisitaiko prie technologijų ir procesų įtakos iki minimumo.

5. Ypatingi pastebėjimai

5.1 Įžanga

5.1.1 EESRK gali tik pritarti veiksmų plano tikslams ir ypač norui išnaudoti visą ekotechnologijų potencialą siekiant pagerinti aplinkos apsaugą didinant konkurencingumą ir spartinant ekonomikos augimą, kas jau buvo pabrėžta ankstesnėje nuomonėje (žiūr. 1 išnašą).

5.2 Raginimai priimti ekotechnologijas

5.2.1 Komitetas pažymi paskatų tikslingumą siekiant plėtoti aplinkosaugines technologijas, tačiau pabrėžia, kad jos neturi privesti prie visiškai dirbtinio technikos, neturinčios realių realizavimo galimybių, palaikymo. Visų pirma rinką tiksliniais instrumentais, susidedančiais iš apmokestinimo, subsidijų, licenzijų ir taisyklių, reikia organizuoti taip, kad būtų atsižvelgiama į įvairių alternatyvių technologijų negamybines (išorines) sąnaudas. Vis dėlto tam tikros aplinkosauginės technologijos gali būti diegiamos tik siekiant papildyti labiau tradicinę techniką.

5.3 Nuo mokslinių tyrimų pereiti prie rinkų

5.3.1 Vienas iš svarbiausių laimėjimų būtų tai, kad moksliniai tyrimai ekotechnologijų srityje galėtų rasti konkretų pritaikymą. Taigi, reikia, kad moksliniams tyrimams skirtas finansavimas būtų nukreipiamas ir į jau pritaikytus mokslinius tyrimus ir leistų į procesą įtraukti įmones, ypač mažas ir vidutines. Be to, reikia pabrėžti, kad kai kurios mažos ir vidutinės įmonės yra ekotechnologijų kūrimo ir plėtros iniciatorės.

5.4 Pagalba technologinėms platformoms

5.4.1 EESRK mano, kad mintis sudaryti daug žadančių ekotechnologijų platformas yra įdomi. Surinkti suinteresuotus asmenis, turinčius realią kompetenciją nagrinėjamoje technologijoje, turinčius technologijas, susijusias su nagrinėjamu sektoriumi arba įdiegusius savas technologijas, galinčias išspręsti specifinę aplinkosauginę problemą, yra įdomus bandymas. Intelektualios nuosavybės, patentų ir markių klausimai bus išspręsti pritaikant pagrindinės mokslinių tyrimų programos ir intelektualiai nuosavybei taikomos teisės taisyklės, ypatingos problemos čia neiškils. EESRK mano, kad jeigu pradžioje sekretoriatas būtų Komisijos apdraustas, tuomet partnerystės forma valstybinis/privatus turėtų turėti galimybę plėtotis, kadangi šios technologinės platformos atitiks realų poreikį ir sukels tikrą susidomėjimą.

5.5 Ekotechnologijų įvertinimas ir normalizavimas

5.5.1 Ekotechnologijų pasklidimas remiasi ekonominiais motyvais ir jų techniniu efektyvumu. Įteisinimo mechanizmas ir turimų duomenų apie kai kurias pagrindines technologijas išplatindamas, kaip tą rekomenduoja Komisija, būtų labai naudingas tiek įmonėms, tiek valstybinės valdžios organams, ypač jeigu į valstybines rinkas norima įvesti formą „geriau aplinkosauginis“. Komitetas čia primena savo reikalavimą sukurti Europos duomenų bazę, prie kurios plėtojimo ir priežiūros galėtų prisidėti Europos aplinkos agentūra, bei kurioje būtų pritaikytų, pasiteisinusių, nebrangių aplinkosauginių technologijų, taip pažymėtų tam tikru, „kokybės ženklų“, sąrašas (?).

5.6 Pasiekimų tikslai

5.6.1 Komisija pabrėžia, kad šie tikslai turi remtis geriausiais pasiekimais ekologijos srityje, bet būti realūs ekonominiu požiūriu ir savo socialiniu efektyvumu. EESRK gali tik pritarti šiam teiginiui ir primena, kad tikroji ilgalaikė plėtra rūpinimasi aplinkosauga sujungia su ekonominiu konkurencingumu, kiekybiniu ir kokybiniu užimtumo pagerinimu bei socialine sanglauda.

5.7 Investicijos

5.7.1 Egzistuojančių finansinių instrumentų panaudojimas ir naujų finansinių instrumentų sukūrimas siekiant pasidalinti investavimo rizikomis projektuose ir ekotechnologijų bendrovėse, ypač per kapitalo rizikos fondus, reikalauja turėti kompetentingus analitikus tam, kad būtų galima įvertinti projektų techninį ir ekonominį įvykdymą; nesant to rizikuojama be naudos iššvaistyti kreditus, kurie galėtų būti naudingi kitoms operacijoms. Projektų įvertinimas turi būti vykdomas moksliniu pagrindu, naudojant patikimą ir objektyvią techniką

ir neturint išankstinio nusistatymo. Naujų finansinių instrumentų panaudojimas galėtų būti gera proga įtraukti į ekotechnologijų plėtrą vietines bendruomenes ir sukurti partnerystę valstybinis/privatus.

5.7.2 Kalbant apie įmonių investicijas, skirtas sumažinti negatyvų jų veiklos poveikį aplinkai arba pagerinti aplinkosaugą ilgalaikės plėtros prasme, reikia pabrėžti, kad šios investicijos, ypač sunkiojoje pramonėje būna labai reikšmingos. Šiuo požiūriu būtų pageidautina sukurti skatinimo per mokesčius instrumentus siekiant skatinti šio pobūdžio investicijas, ir, atvirkščiai, įvesti mokesčių sistemą, nepalankią įmonėms, kurios nededa jokių pastangų gerinant savo veiklos pasekmes aplinkai, siekiamos turėti konkurencinį pranašumą per mažesnes produkcijos kainas.

5.8 Valstybinės rinkos

5.8.1 Idėja skatinti ekotechnologijas naudojant priemonę „geriau ekologiškas“ nėra nauja. Ji turi būti vertinama lyginant ją su ekotechnologijų patikimumu ir valstybės finansų suvaržymais. Ji gali būti gera proga plėtoti viešųjų pirkimų pagal rezultatus praktiką. Žinoma, kalba negali eiti apie mažaverčius dalykus.

5.9 Pilietinės visuomenės parama

5.9.1 Kiekviena karta yra atsakinga už visuomenę, kurią ji palieka savo veiksmams. Mūsų amžininkai vis labiau supranta, kad jie yra atsakingi už aplinką, kurią paliks būsimoms kartoms. Ekotechnologijų skatinimas reikalauja pedagoginių sugebėjimų ir informacijos pastangų, kuri siekdama būti efektyvi, privalo būti realistiška, pabrėžianti privalumus, lengvai suprantama ir prieinama. Tai apima tikro dialogo tarp suinteresuotų pusių ir piliečių organizavimą ir vietinės valdžios organų mobilizavimą, kurie dažnai būna atsakingi už aplinkosaugos klausimus.

5.10 Veikti pasauliniame lygyje

5.10.1 Komisijos siekimas veikti globalinėje plotmėje yra sveikintinas. Komitetas nurodo, kad daugelyje besivystančių šalių ekonomikos augimas ir skurdo mažinimas yra prioritetinės sritys. Vis dėlto finansiniai šių šalių ištekliai yra menki. Komitetas mano, kad veiksmingesnė pagalba yra perkeliama vidutinės kompleksijos technologijas, kurios, be to, yra paprastesnės bei reikalauja mažiau sąnaudų ir šios dienos situacijos požiūriu teigiamas dalykas, jei nėra būtini kompleksiškesnių bei brangesnių technologijų pajėgumai. Šiame kontekste verta pažymėti, kad mažesnės kompleksijos technologijų gavėjai mažiau apkraunami ir mokesčiais už intelektinės nuosavybės teises bei patentų apsaugą.

(?) Žiūr. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl „Šalių kandidačių pritaikytų aplinkosaugos technologijų realiųjų ir perspektyvų“ (CESE 12/2004 fin).

5.10.2 EESRK mano, kad būtų įdomu, jeigu Europos Sąjunga dalyvautų veikloje, vykdomoje vadovaujant UNITAR⁽³⁾, ilgalaikės urbanizacijos labai besivystančiose šalyse ir šalyse, esančiose pereinamojoje ekonomikos fazėje. Komitetas pažymi, kad šiame kontekste buvo atidaryti studijų, analizės ir mokymo centrai Kuala Lumpur (Malaizijoje), Kuritiboje (Brazilijoje) ir Uagaduge (Burkina Faso). UNITAR taip pat ketina plėtoti veiklą centrinėje Europoje. Todėl Komitetas primena apie savo skatinimą naujose valstybėse narėse⁽⁴⁾ steigti „nepriklausomos kompetencijos centrus plėtoti pritaikytas aplinkosaugines technologijas“. Šie centrai galėtų organizuoti būtiną žinių perdavimą, konsultuoti atsakingus savivaldybės organus bei visuomenę ir neturėtų vien apsiriboti naujomis valstybėmis narėmis.

5.11 Greitai eiti pirmyn

5.11.1 EESRK mano, kad iš pasiūlytų iniciatyvų įdomiausias yra pasikeitimai informacija apie gerąsias praktikas ir jų palyginimo rodikliai. Dvimetė ataskaita Tarybai ir Parlamentui, jeigu ji nėra labai konkreti ir sintetinė, rizikuoja tapti tik dar viena papildoma ataskaita. Europos technologijų komitetui terminas „komitetas“ atrodo blogai parinktas, kadangi tai ne komitetas įprastine to termino prasme, o savotiškas forumas, surenkantis mokslininkus, technikus, pramonininkus, nevyriausybiinių organizacijų atstovus ir t.t. Tačiau būtų galima paklausti savęs, ar jam priskirtų užduočių negalėtų vykdyti aplinkos apsaugos GD (generalinė direkcija) arba mokslinių tyrimų GD, nekuriant dar vienos instancijos, kurios veiksmingumas yra abejotinas, ypač įvertinant tai, kad ji yra labai skaitlinga.

5.11.2 Posakio „greitai eiti pirmyn“ dvasioje EESRK savo ankstesnėje nuomonėje pasiūlė „aplinkosaugos tarpininką“, kuris būtų visų pirma atsakingas už išaiškinimą kliūčių, truk-

dančių ekotechnologijų plėtrai ir atsiradusių dėl netobulų galiojančių nuostatų. Šis pasiūlymas būtų veiksmingesnis negu įkūrimas plataus forumo, kuris rizikuoja pasimesti bendrybėse.

6. Išvados

6.1 EESRK pripažįsta Komisijos veiklos naudą parengiant veiksmų planą ekotechnologijos labui, dėl kurio buvo įvykdyta plati apklausa. Apskritai paėmus, tokio pobūdžio ne normatyvinis dokumentas naudingas tuo, kad apibrėžia klausimo esmę, likdamas lankščios procedūros kontekste, ir nustato bendrus orientyrus.

6.2 EESRK mano, kad konkreti ekotechnologijų plėtra būtinai turi vykti per pasirinkimus, pasirinkimų hierarchiją ir klasifikavimą finansavimų, kurie yra riboti ir todėl turi būti naudojami labai apgalvotai. Galimybė daryti tinkamus pasirinkimus sąlygoja europinės strategijos sėkmę šioje srityje. Ji reikalauja realistinio ir konkretaus požiūrio.

6.3 Komitetas pabrėžia ekotechnologijų efektyvumo vertinimo strategijos svarbą ir paskleidimą turimų apie ją duomenų. Tai viena iš ekotechnologijų paskleidimo ir jų įgyvendinimo įmonėse bei viešose bendruomenėse, sąlyga.

6.4 Galų gale klausimo esmė glūdi apsisprendime dėl ekotechnologijų, kurias tikslinga plėtoti priklausomai nuo jų efektyvumo, rinkos sąlygų, aplinkosaugos nuorodų, užimtumo situacijos kiekybiniu ir kokybiniu požiūriu, pragyvenimo lygio ir plėtros. Tai – sugebėjimo priimti apgalvotus sprendimus ir mokslinės nuomonės, ekonominės bei socialinės kompetencijos klausimas, kurį Sąjunga privalo valdyti, jeigu ji nori veiksmingai skatinti ekotechnologijas.

Briuselis, 2004 m. birželio 2 d.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto

pirmininkas

Roger BRIESCH

⁽³⁾ JT Institutas mokymui ir tyrimams.

⁽⁴⁾ Žiūr. 2 išnašą.